

۳۵۲- اثربخشی مصاحبه انگیزشی در بهبود رفتارهای خودمراقبتی سلامت دهان و دندان در افراد سیگاری
عیسی محمدی زیدی استادیار گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین، پست الکترونیک: mohamm_e@yahoo.com

امیر پاکپور حاجی آقا* استادیار گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین
سمانه پیشداد کارشناس بهداشت عمومی، دانشگاه علوم پزشکی قزوین
اصغر کاربرد مربی گروه اتاق عمل دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین
مولف مسئول: دکتر امیر پاکپور حاجی آقا. قزوین- دانشگاه علوم پزشکی - دانشکده بهداشت- گروه بهداشت عمومی. تلفن: ۰۹۱۹۳۱۴۴۳۷۱ پست الکترونیک: pakpour_amir@yahoo.com

مقدمه و هدف: با توجه به ارتباط قوی بین مصرف سیگار و بیماریهای دهان و دندان، ضرورت تاکید دندانپزشکان بر ترک سیگار احساس می شود. کارآیی مصاحبه انگیزشی در کاهش پلاک دندان و بهبود رفتارهای خودمراقبتی در مطالعات گذشته اثبات شده است. هدف مطالعه حاضر ارزیابی تاثیر مصاحبه انگیزشی بر ارتقای رفتارهای خودمراقبتی دهان و دندان در بیماران سیگاری مراجعه کننده به کلینیک های دندانپزشکی بود.

مواد و روش ها: در یک مطالعه نیمه تجربی تعداد ۸۰ بیمار سیگاری مراجعه کننده به کلینیک های دندانپزشکی شهر تنکابن به طور تصادفی در دو گروه تجربی و کنترل قرار گرفتند. مداخله شامل دو جلسه مصاحبه انگیزشی به مدت ۳۰ دقیقه در قالب گروه های ۵ نفری به همراه پیگیری تلفنی برای گروه تجربی بود. داده ها در دو مقطع زمانی قبل و ۶ ماه بعد از مصاحبه با استفاده از پرسشنامه ای متشکل از سوالات دموگرافیک، آگاهی، نگرش و الگوریتم مراحل تغییر به همراه چک لیست ثبت رفتار مسواک زدن و استفاده از نخ دندان گردآوری شد. نهایتاً داده ها وارد نرم افزار SPSS ویرایش ۱۷ شد و با استفاده از آزمون های کای اسکوئر، من ویتنی، ویلکاکسون و تی زوجی و مستقل تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: نتایج نشان دهنده افزایش معنادار نمره آگاهی (از $13/5 \pm 5/6$ به $21/6 \pm 4/2$ ، $P < 0/001$) و نگرش (از $32/40 \pm 14/2$ به $54/11 \pm 15/9$ ، $P < 0/001$) در گروه تجربی بود. همچنین افزایش معنادار تعداد بیماران در مراحل فعال آمادگی روانی برای ترک سیگار یعنی سه مرحله آمادگی (از $7/5$ به $42/5$ درصد)، اجرا (از صفر به ۲۵ درصد) و نگهداشت (از صفر به $7/5$ درصد) دیده شد ($P < 0/001$). علاوه بر این، یافته ها حکایت از بهبود رفتارهای خودمراقبتی یعنی مسواک زدن (از $0/75 \pm 0/20$ به $1/19 \pm 0/38$ ، $P < 0/001$) و استفاده از نخ دندان ($P < 0/001$) در بیماران گروه تجربی داشت.

بحث نتیجه گیری: یافته های مطالعه حاضر بر کارآمد بودن مصاحبه انگیزشی در ارتقای رفتارهای خود مراقبتی دهان و دندان در بیماران سیگاری مراجعه کننده به کلینیک های دندانپزشکی تاکید می کند. با توجه به شیوع بالای استعمال سیگار به عنوان عادت مضر و همچنین تبعات بهداشتی چشمگیر آن، لزوم استفاده دندانپزشکان از تکنیک مذکور